

patietur, nec est rea mortis. Quoniam sicut latro consurgit contra fratrem suum, ut occidat animam eius, ita et puella perpressa est: Sola erat in agro, clamavit et nullus adfuit, qui liberaret^l eam.

CAPUT VII. Agnoscant se ergo, qui eiusmodi sunt, et latrones et
 5 homicidas et animarum interfectores et dignos morte. Nec distat aliquid inter illos, qui in agro tantam violentiam perpetrant, et istos, qui sive in civitatibus sive in viis vel domibus etiam cum turba et armis similia committunt, nisi quod illi similes sunt latronibus, qui in silvis et desertis locis occulte insidiantur, isti vero similes atrocissimis et
 10 apertissimis praedonibus, qui vel nocturno silentio vel clara luce civibus infesti et perniciosi existunt. Qui cum nec divinae legis ordine nec parentalis voluntatis auctoritate nec ecclesiasticae sanctitatis pietate coniugalem copulam sortiti sunt, sed insuper pro benedictione sacerdotali excommunicationem publicam ex auctoritate canonum²⁵⁷
 15 meruerint^m, qua fronte sacrilegium videri volunt esse coniugium et latrocinium matrimonium et violentiam pietatem? Cum nec sine fundamento possit consistere aedificium et extirpata arboris radice nequaquam rami virides pullulent et de huiusmodi nequaquam legitimo connubio, sed adulterino contubernio nullatenus dici possit, quod
 20 dominus in evangelio ait: *Quod²⁵⁸ ergo deus coniunxit, homo non separet*, sed potius: Quod homo impie et improbe coniunxit, deus sua aequitate dissociet. Isti sunt, qui per violentiam et potentatum suum post contemptum omnipotentis dei contemnunt etiam ecclesiam dei, contemnunt sacerdotes dei, nullam excommunicationis Christi reverentiam habentes, qui ministris et rectoribus ecclesiae suae hanc potestatem contulit dicens: *Quod²⁵⁹ si ecclesiam non audierit*, videlicet

l) liberavit Bu. m) meruerunt Si.

257) Ein Beleg fehlt hier und auch in den angehängten Excerpta, obwohl bereits Papst Symmachus im Brief an Caesarius von Arles c. 4 (JK 764, J³ 1460) die Exkommunikation von Frauenräubern gefordert hatte: *Raptores igitur viduarum vel virginum pro immanitate tanti facinoris detestamur, illos vehementius persequendo, qui Deo sacratas virgines vel volentes vel invitas matrimonio suo sociare tentaverint: quos pro tam nefandissimi criminis atrocitate a communione suspendi praecipimus* (zit. nach THIEL S. 725, auch in MGH Epp. 3 S. 38 Z. 17–S. 39 Z. 2). Der Brief ist überliefert in der Hispana als Nr. 85 c. 3 (MIGNE PL 84 Sp. 811D–812A); Hispana systematica 2,7,5 (MARTÍNEZ DÍEZ 2,1 S. 328, P fol. 85rb); Dacheriana 1,69 (D'ACHERY S. 527); Pseudoisidor (HINSCHIUS S. 657) und wird auch indirekt zitiert in Meaux-Paris 845/46 c. 67 (MGH Conc. 3 S. 116) und bei Ben. Lev. 3,248 (MGH LL 2,2 S. 117).

258) Matth. 19,6.

259) Matth. 18,17.